

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
The Relationship Between the Role of Schools Administrators and the Success Organizing
Learning Organizations in Schools under the Sisaket primary
Educational Service Area Office 1

ปัทมา กองทรัพย์ พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง และสุรศักดิ์ ศรีกระจำง
Patthama Kongsap, Pongsak Thongpanchang, and Surasak Srikrachang

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Educational Administration Sisaket Rajabhat University
E-Mail: stu6530117124@sskru.ac.th

Received: July 7, 2024; Revised September 22, 2024; Accepted: October 6, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 2) ศึกษาความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 และ 4) ศึกษาอิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 331 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 40 คน และครูในสถานศึกษาจำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, $S = .37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, $S = .43$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.70$, $S = .40$) ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.66$, $S = .58$) ด้านผู้ประสานงาน ($\bar{x} = 4.45$, $S = .56$) และด้านผู้สื่อสาร ($\bar{x} = 4.33$, $S = .57$) ตามลำดับ
2. ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, $S = .38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการความรู้ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, $S = .32$) รองลงมาคือ ด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้ ($\bar{x} = 4.53$, $S = .45$) ด้านการเสริมความรู้แก่บุคคล ($\bar{x} = 4.51$, $S = .67$) ด้านพลวัตการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.45$, $S = .72$) และด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ($\bar{x} = 4.39$, $S = .47$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้สื่อสาร (X_3) ด้านผู้ประสานงาน (X_2) ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (X_5) ด้านผู้บริหารงานบุคคล (X_4) และด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 (Y) ด้วยค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน .55, .49, .43, .37 และ .33 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับ สูงทุกด้าน

4. อิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ($t = 1.48$, $P = .04$) ด้านผู้ประสานงาน ($t = 6.40$, $P = .00$) ด้านด้านผู้สื่อสาร ($t = 8.05$, $P = .00$) ด้านผู้บริหารงานบุคคล ($t = 2.42$, $P = .02$) และด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($t = 1.99$, $P = .05$) มีอิทธิพลกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01, .01, .05 และ .05 ตามลำดับ

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้

Abstract

This research has the objective 1) To study the level of roles of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Sisaket Primary Educational Service Area Office, Area 1 2) To study the level of success in organizing learning in educational institutions. Under the jurisdiction of the Sisaket Primary Educational Service Area Office, Area 1 3) To study the relationship between the role of school administrators and the success in organizing learning organizations in educational institutions. Under the jurisdiction of Sisaket Primary Educational Service Area Office 1 and 4) To study the influence of the role of school administrators on the success of learning organization in educational institutions. Under the jurisdiction of Sisaket Primary Educational Service Area Office 1. The sample group used in this study is representative of the population. Schools administrators and teachers in schools. Under the jurisdiction of the Sisaket Primary Educational Service Area Office, Area 1, there were 331 people. Using a stratified sampling method and comparing proportions according to the size of the educational institution. Classified as 40 educational institution administrators and 291 educational institution teachers. The instrument used to collect data was a questionnaire. The reliability value of the entire questionnaire was 0.99. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and analysis of multiple regression coefficients.

The result findings were as follows.

1. The role of educational institution administrators Under the jurisdiction of the Sisaket Primary Educational Service Area Office, Area 1, overall it was at the highest level ($\bar{x} = 4.57$, $S = 0.37$). When considering each aspect, it was found that the aspect of building relationships with the community had the highest level of opinion ($\bar{x} = 4.71$, $S = .43$), followed by personnel administrators ($\bar{x} = 4.70$, $S = .40$), academic group leaders ($\bar{x} = 4.66$, $S = .58$), the coordinator side ($\bar{x} = 4.45$, $S = .56$), and the communicator side ($\bar{x} = 4.33$, $S = .57$), respectively.

2. Success in organizing learning in educational institutions Under the jurisdiction of the Sisaket Primary Educational Service Area Office, Area 1, the overall score was at the highest level ($\bar{x} = 4.51$, $S = .38$). When considering each aspect, it was found that the knowledge management aspect It has the highest level of opinion ($\bar{x} = 4.66$, $S = .32$), followed by the aspect of using technology ($\bar{x} = 4.53$, $S = .45$), and the aspect of enhancing knowledge for

individuals ($\bar{x} = 4.51$, $S = .67$), learning dynamics ($\bar{x} = 4.45$, $S = .72$) and organizational change ($\bar{x} = 4.39$, $S = .47$), respectively.

3. The relationship between the roles of educational institution administrators The communicator side (X_3), the coordinator side (X_2), the community relationship builder side (X_5), the personnel executive side (X_4) and the academic group leader side (X_1) have a positive relationship with success in Establish a learning organization in educational institutions. Under the sisaket primary educational service area office, Area 1 (Y) with Peirson correlation values of .55, .49, .43, .37 and .33, respectively, significant at the 0.01 level, with a high level of correlation in all aspects.

4. Influence on the role of educational institution administrators Academic group leader ($t = 1.48$, $P = .04$), coordinator ($t = 6.40$, $P = .00$), communicator ($t = 8.05$, $P = .00$), personnel executive ($t = 2.42$, $P = .02$) and those who build relationships with the community ($t = 1.99$, $P = .05$) have an influence on the success of learning organization in educational institutions. Under the Sisaket Primary Educational Service Area Office, Area 1, with statistical significance at the .05, .01, .01, .05, and .05 levels, respectively.

Keywords: The role of educational institution administrators, Organization of learning

บทนำ

กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในปี 2560 จะเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งที่อยู่ในกระทรวงศึกษาธิการและนอกกระทรวงศึกษาธิการได้นำไปเป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัย ตั้งแต่เกิดจนตลอดชีวิตให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนโดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผนคือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เพื่อการศึกษาการมีงานทำ การสร้างงานได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจ สังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัตภายใต้สังคมแห่งปัญญา สังคมแห่งการเรียนรู้และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้พลเมืองสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 15 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

การที่จะจัดสังคมแห่งการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งประเทศแน่นอนว่าต้องสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่สถานศึกษาเสียก่อน เพราะสถานศึกษาเป็นสถานที่แรกในการจัดการเรียนการสอนให้กับประชากรในประเทศ สถานศึกษาที่มีคุณภาพมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบนั้น ต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการทางการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะการศึกษาคือเรื่องละเอียดอ่อนและซับซ้อนส่งผลในระยะยาว ผู้บริหารจึงต้องใช้วิธีการหลากหลายอย่างเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จในการนำหลักทางการศึกษาหลายรูปแบบ บางรูปแบบอาจต้องใช้อำนาจมาเสริมบ้าง แต่ในบางกรณีอาจจะต้องให้ความสัมพันธ์หรือบุคลิกของผู้บริหารหลายครั้งต้องใช้มือที่สามช่วยทำงานขององค์กรประสบความสำเร็จ การนำของผู้บริหารมีความแตกต่างกันไป (ไพฑูริย์สินารัตน์, 2553)

สถานศึกษาที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้บางแห่งยังไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัญหาอันเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการพัฒนาตนเอง ไม่มีแนวทางหลักการบริหารแบบใหม่ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ไม่เน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลไปสู่ผู้เรียนไม่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพในองค์กรลดลง การที่นำแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่สมาชิกในองค์กรมีความตื่นตัวและมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับองค์การมีความสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันและคิดอย่างมีระบบ (สุรศักดิ์ พงษ์พรหม, 2552)

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้เห็นว่าการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้นับเป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะสถานศึกษาเป็นองค์การพื้นฐานสำคัญในการผลิตและพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการดำเนินงานของสถานศึกษาต้องประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการดำเนินงาน ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเป็นผู้พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษาอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลส่งต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,269 คน จาก 258 โรงเรียน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดตัวอย่าง 331 คน ได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ 2) ด้านผู้ประสานงาน 3) ด้านผู้สื่อสาร 4) ด้านผู้บริหารงานบุคคล และ 4) ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพลวัตการเรียนรู้ 2) ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ 3) ด้านการเสริมความรู้แก่บุคคล 4) ด้านการจัดการความรู้ และ 5) ด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale 5 ระดับ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แยกออกเป็น การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา การทดสอบค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คน เท่ากับ .99

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และการหาร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังต่อไปนี้

4.51-5.00 หมายความว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามาก

2.51-3.50 หมายความว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ ทั้ง 5 ด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังต่อไปนี้

4.51-5.00 หมายความว่า ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้มากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้มาก

2.51-3.50 หมายความว่า ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้น้อย

1.00-1.50 หมายความว่า ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้น้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	125	37.80
หญิง	206	62.20
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	185	55.90
สูงกว่าปริญญาตรี	146	44.10
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	40	12.10
ครู	291	87.90
4. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	98	29.60
ขนาดกลาง	190	57.40
ขนาดใหญ่	22	6.60
ขนาดใหญ่พิเศษ	21	6.40
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามเพศ ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.20 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.80 จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนมากเป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.90 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.10 จำแนกตามตำแหน่ง ส่วนมากเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 87.90 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.10 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ส่วนมากเป็นขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.40 รองลงมาคือ ขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 29.60 ขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 6.60 และขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 6.40 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

ตารางที่ 2 ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ	4.66	.58	มากที่สุด
2. ด้านผู้ประสานงาน	4.45	.56	มาก

ตารางที่ 2 ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
3. ด้านผู้สื่อสาร	4.33	.57	มาก
4. ด้านผู้บริหารงานบุคคล	4.70	.40	มากที่สุด
5. ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.71	.43	มากที่สุด
รวม	4.57	.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, $S = .37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, $S = .43$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.70$, $S = .40$) ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.66$, $S = .58$) ด้านผู้ประสานงาน ($\bar{x} = 4.45$, $S = .56$) และด้านผู้สื่อสาร ($\bar{x} = 4.33$, $S = .57$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำเร็จในการจัดการแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

ตารางที่ 3 ข้อมูลระดับความสำเร็จในการจัดการแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ความสำเร็จในการจัดการแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. ด้านพลวัตการเรียนรู้	4.45	.72	มาก
2. ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ	4.3	.47	มาก
3. ด้านการเสริมความรู้แก่บุคคล	4.51	.67	มากที่สุด
4. ด้านการจัดการความรู้	4.66	.32	มากที่สุด
5. ด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้	4.53	2.45	มากที่สุด
รวม	4.51	.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสำเร็จในการจัดการแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, $S = .38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการความรู้ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, $S = .32$) รองลงมาคือ ด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้ ($\bar{x} = 4.53$, $S = .45$) ด้านการเสริมความรู้แก่บุคคล ($\bar{x} = 4.51$, $S = .67$) ด้านพลวัตการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.45$, $S = .72$) และด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ($\bar{x} = 4.39$, $S = .47$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ (X_1) ด้านผู้ประสานงาน (X_2) ด้านผู้สื่อสาร (X_3) ด้านผู้บริหารงานบุคคล (X_4) ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (X_5) กับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 (Y)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y
X_1	1	.598**	.264**	.382**	.565**	.328**
X_2		1	.278**	.268**	.502**	.486**
X_3			1	.388**	.403**	.545**
X_4				1	.371**	.365**
X_5					1	.431**
Y						1

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สื่อสาร (X_3) ด้านผู้ประสานงาน (X_2) ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (X_5) ด้านผู้บริหารงานบุคคล (X_4) และด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 (Y) ด้วยค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน .55, .49, .43, .37 และ .33 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ (X_1) ด้านผู้ประสานงาน (X_2) ด้านผู้สื่อสาร (X_3) ด้านผู้บริหารงานบุคคล (X_4) ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (X_5) กับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 (Y)

ตารางที่ 5 อิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	Bata	S	t	P-Value
X_1	.09	.04	1.48	.04
X_2	.34	.04	6.40	.00
X_3	.38	.03	8.05	.00
X_4	.12	.05	2.42	.02
X_5	.11	.05	1.99	.05

จากตารางที่ 5 พบว่า อิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ($t = 1.48$, $P = .04$) ด้านผู้ประสานงาน ($t = 6.40$, $P = .00$) ด้านด้านผู้สื่อสาร ($t = 8.05$, $P = .00$) ด้านผู้บริหารงานบุคคล ($t = 2.42$, $P = .02$) และด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($t = 1.99$, $P = .05$) มีอิทธิพลกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01, .01, .05 และ .05 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57, S = .37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71, S = .43$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.70, S = .40$) ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.66, S = .58$) ด้านผู้ประสานงาน ($\bar{x} = 4.45, S = .56$) และด้านผู้สื่อสาร ($\bar{x} = 4.33, S = .57$) ตามลำดับ

2. ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51, S = .38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการความรู้ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66, S = .32$) รองลงมาคือ ด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้ ($\bar{x} = 4.53, S = .45$) ด้านการเสริมความรู้แก่บุคคล ($\bar{x} = 4.51, S = .67$) ด้านพลวัตการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.45, S = .72$) และด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ($\bar{x} = 4.39, S = .47$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ด้านผู้ประสานงาน ด้านผู้สื่อสาร ด้านผู้บริหารงานบุคคลและด้านผู้สร้างความสัมพันธ์ชุมชนกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน

4. อิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ด้านผู้ประสานงาน ด้านผู้สื่อสาร ด้านผู้บริหารงานบุคคลและด้านผู้สร้างความสัมพันธ์ชุมชนมีอิทธิพลกับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้วยค่า .09, .34, .38, .12 และ .11 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารงานบุคคล ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ด้านผู้ประสานงานและด้านผู้สื่อสาร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เป็นกุญแจแห่งความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา มีการเชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติงานที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่าผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะมีความรู้ความสามารถสูงแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ในการเป็นผู้นำครู ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้ร่วมมือ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของภรภัทร อำพันพร (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รองลงมาคือ ด้านการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา

ในท้องถิ่น ด้านการสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษาและด้านเป็นแหล่งวิทยาการในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน และสอดคล้องกับการศึกษาของบึงอรวร์ นาวี (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศองค์กรตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการมีขวัญกำลังใจสูง ด้านความยอมรับนับถือ ด้านการปรับปรุงสถานศึกษา ด้านผึกกำลังในการทำงาน ด้านความเอื้ออาทรต่อกัน ด้านความไว้วางใจ ด้านความเติบโตทางวิชาการและสังคมอย่างต่อเนื่อง และด้านการมีโอกาในการทำงาน

2. ความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการความรู้มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้ ด้านการเสริมความรู้แก่บุคคล ด้านพลวัตการเรียนรู้และด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างอย่างเหมาะสม มีการกำหนดมาตรการที่ยืดหยุ่น ไม่ซับซ้อน ดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ ยอดอึ้ง (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด เมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมร่วมกัน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีรูปแบบการคิด ด้านการคิดอย่างเป็นระบบและด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ตามลำดับ และสอดคล้องกับการศึกษาของวิชารัตน ธรรมะรัตนจินดา (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวม รายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ด้านผู้ประสานงาน ด้านผู้สื่อสาร ด้านผู้บริหารงานบุคคลและด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของณิกัญญา สายธนู (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริหารที่ดีและด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามลำดับ และสอดคล้องกับการศึกษาของวิชารัตน ธรรมะรัตนจินดา (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. อิทธิพลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีอิทธิพลระดับสูงทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำกลุ่มทางวิชาการ ด้านผู้ประสานงาน ด้านผู้สื่อสาร ด้านผู้บริหารงานบุคคล และด้านผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .44 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี นิลงาม (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านทักษะทางการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ และด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .68$) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประมุข ติฐิโต (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านวิชาการในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านวิชาการในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 ด้านคือ ด้านการบริหาร การเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานผลการดำเนินงานด้านการเงิน ด้านการติดตามและประเมินผลและด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีประสิทธิภาพในการทำนาย ($r = .80$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา ควรเปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีกิจกรรมของสถานศึกษาบ้างตามสมควร ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากรและสร้างขวัญและกำลังใจ มีการวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน

2. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีการประสานงาน แบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ให้อิสระในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกัน สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อสร้างแนวปฏิบัติงานที่ดีและทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และเข้าร่วมอบรมการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีและโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ค้นพบมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาความสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่น ๆ กับการสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่นๆ กับการสำเร็จในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ที่สุดทางคุณค่าวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- จุฬาลักษณ์ ยอดยิ่ง. กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2561.
- ณิกัญญา สายธนู. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562.
- บังอร นาวิ. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศองค์กรตามความเห็นของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2565.
- ประมุข ดิฐิโต. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านวิชาการในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2565.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. การศึกษา 4.0 เราต้องแปลงกับดักให้มีความหวังดี การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- ภรภัทร อำพันพร. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2565.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559.
- วารุณี นิลงาม. คุณลักษณะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2564.
- วิชารัตน ธรรมะรัตนจินดา. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2562.
- สุรศักดิ์ ทองพรหม. การศึกษาการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของพนักงานครูในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2552.
- Krejcie, Robert V. and M. Morgan. "Determining sample size for research activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30, 6 (October 1970): 607-610.